

Rotterdam, 15 juni 2017.

17bb5817

Aan:
de gemeenteraad

Onderwerp:

Aanwijzing project Feyenoord City als risicovol project.

Gevraagd besluit:

Samenvattend stellen wij u voor het project Feyenoord City aan te wijzen als risicovol project in de zin van de Regeling risicovolle projecten Rotterdam 2012.

Waarom dit voorstel?/Waarom nu voorgelegd?

Bij de bespreking van het raadsvoorstel met betrekking tot de gemeentelijke positie ten aanzien van het project Feyenoord City heeft de raad de motie-Bruijn e.a. 'Aanwijzing risicovol project' (17bb4116) aangenomen. Ter uitvoering van de motie stellen wij u voor thans hierover een besluit te nemen. Ten slotte wordt voorgesteld de motie-Bruijn e.a. als afgedaan te beschouwen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Niet van toepassing.

Toelichting:

Op 15 maart 2012 heeft de raad de Regeling risicovolle projecten Rotterdam 2012 vastgesteld. De regeling beoogt de raad in staat te stellen om zijn controlerende taak uit te oefenen waar het gaat om sturing vooraf en tijdens een project op aspecten van tijd, geld, kwaliteit en resultaat.

Daarbij kan een project als een risicovol project geduid als

- a. er is sprake van een niet-routinematige, in de tijd begrensde activiteit;
- b. de gemeente draagt alleen of grotendeels de verantwoordelijkheid voor het project;
- c. er zijn meerdere partijen betrokken;
- d. er zijn substantiële financiële gevolgen en/of aanmerkelijke uitvoeringsrisico's aan het project verbonden;
- e. er zijn belangrijke gevolgen voor de samenleving of de gemeentelijke bedrijfsvoering;
- f. er is sprake van toepassing van nieuwe technologieën of financieringsconstructies;
- g. er is sprake van een in organisatorisch opzicht complex besturings- en uitvoeringsproces.

Op 11 mei 2017 heeft de raad een besluit genomen (17bb3815) met betrekking tot de gemeentelijke positie in het project Feyenoord City. In de zgn. position paper zijn de voorwaarden opgenomen waaronder de gemeente bereid is een bijdrage te leveren aan de gebiedsontwikkeling Feyenoord City.

Tevens heeft de raad bij de bespreking van het raadsvoorstel inzake de gemeentelijke positie in het project Feyenoord City de motie-Bruijn e.a. (17bb4116) 'Aanwijzing risicovol project' met algemene stemmen aangenomen.

Toepasbaarheid regeling

Bij de voorbereiding van dit voorstel is gebleken dat de in 2012 vastgestelde regeling risicovolle projecten erg stringent is en in onvoldoende mate voldoet aan de wijze waarop de raad thans invulling wenst te geven aan zijn controlerende taak.

In de vastgestelde regeling worden zeer uitgebreide rapportages voorgeschreven. Wij stellen voor in plaats daarvan een meer op maat gesneden monitoring toe te passen, waarbij aan de voorzide een tijdelijke werkgroep, bestaande uit enkele leden van uw raad in samenspraak met een vertegenwoordiging van de zijde van het college, in co-creatie enkele indicatoren formuleert inclusief de daarbij behorende meeteenheden ten behoeve van de monitoring gedurende de looptijd van het project. Deze indicatoren en de daarbij behorende meeteenheden kunnen dan in het najaar door uw raad worden vastgesteld. Op dat moment houdt de werkgroep op te bestaan en treedt de projectbegeleidingscommissie als beschreven in het vervolg van dit voorstel in functie.

In de Regeling risicovolle projecten is als regel met betrekking tot audits opgenomen dat jaarlijks voor een aantal projecten dat onder de regeling valt een audit te doen. Aangezien op dit moment maar sprake is van één project dat onder de regeling valt, nl Feyenoord City, stellen wij voor in principe één maal per twee jaar een audit te doen, waarbij het daadwerkelijke ritme ook bepaald zal worden door faseovergangen/mijlpalen in het project.

De werkgroep zal ook voorstellen doen voor enkele mijlpalen gedurende de looptijd van het project.

Wij geven u in overweging de griffier te machtigen alle voorbereidingen te doen met betrekking tot de samenstelling van de tijdelijke werkgroep.

Ook willen wij de commissie tot onderzoek van de rekening en haar voorzitter meer betrekken bij de monitoring gedurende de looptijd van het project. Onder verantwoordelijkheid van deze commissie kunnen dan ook de audits worden uitgevoerd door een extern bureau.

Ook stellen wij voor geen gebruik te maken van uitgebreide rapportages, maar gebruik te maken van een online dashboard waarop absolute gegevens kunnen worden weergegeven met verschillende ratio's zodat de raad die naar zijn eigen inzicht kan duiden. Het dashboard bevat openbare informatie die voor iedereen zichtbaar is. De informatie op het dashboard zal minimaal twee keer per jaar worden geactualiseerd, alsmede op momenten dat het college relevante informatie aan de raad verstrekt die aanleiding geeft het dashboard aan te passen. Het eerste gevulde dashboard zal de functie van basisrapportage als genoemd in de regeling vervullen. Deze zal zo spoedig mogelijk na vaststelling van de indicatoren en meeteenheden aan de raad ter beschikking worden gesteld.

Ten aanzien van informatie die vertrouwelijk dan wel als geheim wordt geïdentificeerd, is de gangbare werkwijze van toepassing zoals die geldt voor vertrouwelijke en geheime documenten.

Ten aanzien van de projectbegeleidingscommissie stellen wij voor deze vooral bij de commissie tot onderzoek van de rekening te beleggen en haar voorzitter aan te wijzen als rapporteur. Dit laatste is in afwijking van de bestaande regeling waarbij de rol van rapporteur is toegekend aan de voorzitter van de raadscommissie tot wiens beleidsterrein het project Feyenoord City wordt gerekend.

In onderstaande tabel worden de verschillen tussen de oorspronkelijke regeling en de specifiek voor Feyenoord City op maat gemaakte regeling kort weergegeven.

Regeling risicovolle projecten	Voorstel toepassing regeling bij Feyenoord City
College rapporteert conform regeling Rotterdamse Standaard Projectmatig Werken	Raadsbrede werkgroep bepaalt in samenspraak met het college aan de voorkant een beperkt aantal indicatoren
Projectbegeleidingscommissie is voorzitter vakinhoudelijke commissie, rapporteur en de leden van de COR	Projectbegeleidingscommissie is de COR, ondersteund door de griffier van de COR en een onafhankelijke auditor
Rapportage conform stoplichtenmodel	Rapportage met absolute gegevens zodat door de raad zelf duiding gegeven kan worden.
Fysieke rapportage (document)	Online dashboard

Scope van het project

Wel is het noodzakelijk om duidelijk af te bakenen wat tot het risicovol project behoort, omdat Feyenoord City voor een aanzienlijk gedeelte door derden wordt uitgevoerd. Vanuit het doel van de regeling kan dit smal worden gedefinieerd en zich daarbij voornamelijk richten op de financiële risico's. Gezien het grote maatschappelijk belang voor de stad en om eenduidig aan de gemeenteraad te kunnen rapporteren, stellen wij voor in dit geval een brede scope te hanteren. Wij stellen daarom voor om als scope het hele position paper, de producten en deelprojecten waar dit op ziet en de daarop betrekking hebbende moties te hanteren. Op deze manier is een integrale verantwoording mogelijk.

Dit betekent dat de scope van Feyenoord City als risicovol project bestaat uit:

1. Gebiedsontwikkeling Feyenoord City;
2. Ontwikkeling van een nieuw stadion;
3. Herontwikkeling van De Kuip;
4. Sociaal-economisch programma;
5. Mobiliteit (gemeentelijk uitvoeringsprogramma en programma gedragsverandering).

De rest van het Stadionpark (waaronder Sportcampus, Park de Twee Heuvels en Noorderhelling) blijft een regulier project en daarover zal op de gebruikelijke wijze worden gerapporteerd via de monitor Grote Projecten.

Afdoening motie

Ten slotte stellen wij voor de motie-Bruijn e.a. inzake de aanwijzing van Feyenoord City als risicovol project als afgedaan te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Niet van toepassing.

Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Presidium van de raad van de gemeente Rotterdam,

De griffier,

J.M. van Midden

De voorzitter,

L.C. Bruijn, plv.

Bijlage(n):

ontwerpbesluit

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

Gelezen het voorstel van 15 juni 2017 inzake de aanwijzing van het project Feyenoord City als risicovol project;

Overwegende:

- dat hij op 11 mei 2017 een besluit heeft genomen met betrekking tot de gemeentelijke positie ten aanzien van de betrokkenheid in het project Feyenoord City;

dat hij een position paper heeft vastgesteld ten aanzien van de gemeentelijke bijdrage:

- a. deelname in het eigen vermogen voor de financiering van een nieuw stadion Feyenoord, in de vorm van gewone aandelen tot een bedrag van ten hoogste € 40 miljoen en maximaal 49 procent van de aandelen in Stadion Feijenoord NV;
  - b. aankoop van grond voor maximaal € 60 mln (prijsspeil 2016) om deze, in overeenstemming met de reguliere geldende voorwaarden in erfpacht uit te geven aan Nieuw Stadion Feyenoord BV;
  - c. het faciliteren van de gebiedsontwikkeling Feyenoord City;
  - d. de effectuering van de omzetting van de bestaande lening (€ 7,9 miljoen) naar preferente niet stemgerechtigde aandelen, met een coupon van 4 procent, in Stadion Feijenoord NV;
  - e. de reeds gevoteerde middelen met betrekking tot de ontwikkeling van de outdoor atletiekbaan en het multifunctionele sportcentrum, als onderdeel van het investeringskrediet Sportcampus en Park de Twee Heuvels, te reserveren voor de realisatie van deze functies als onderdeel van de herontwikkeling van de Kuip conform het programma van eisen (2016).
- dat hij de ambities en doelstellingen van het mobiliteitsplan Feyenoord City heeft vastgesteld als basis voor de verdere uitwerking van de maatregelen in het mobiliteitsprogramma en het mobiliteitscontract met Feyenoord waarbij de raad bereid is, onder de voorwaarden zoals beschreven in de position paper, om:
    - a. bij de Voorjaarsnota 2017 de reservering in de LTIP, zijnde € 35 mln (prijsspeil 2016, plus € 2 mln onzekerheidsreserve extra) om te zetten in een krediet voor het gemeentelijk aandeel in het maatregelenpakket;
    - b. bij de Voorjaarsnota 2018 het definitieve krediet voor het programma vast te stellen middels een kredietactualisatie op basis van bijdragen van andere partijen, uitvoeringsafspraken met andere partijen en de definitieve planning van de projecten (met de daarbij behorende indexering)
  - dat hij heeft bepaald dat als Feyenoord City niet aan de in de position paper gesteld voorwaarden kan voldoen, een nieuw besluit ter goedkeuring aan de raad moet worden voorgelegd;

Voorts overwegende:

- dat hij de motie-Bruijn e.a. (17bb4116) inzake 'Aanwijzing risicovol project' heeft aangenomen;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

alsmede gelet op de Regeling risicovolle projecten Rotterdam 2012;

besluit:

1. het project Feyenoord City aan te wijzen als risicovol project;
2. in afwijking van de Regeling risicovolle projecten voor dit specifieke project:
  - a. de griffier te mandateren een werkgroep samen te stellen om in samenspraak met het college van burgemeester en wethouders een voorstel voor te bereiden voor het vaststellen en uitwerken van een beperkt aantal indicatoren waarlangs het project gemonitord gaat worden en voorstellen te doen voor het vaststellen van de meeteenheden waarlangs de indicatoren in kaart gebracht gaan worden;
  - b. de commissie die belast is met het ruimtelijke ordeningsbeleid aan te wijzen als projectverantwoordelijke commissie;
  - c. de commissie tot Onderzoek van de Rekening aan te wijzen als projectbegeleidingscommissie Feyenoord City, waarbij de voorzitter van deze commissie tevens optreedt als rapporteur.
  - d. dat één keer per twee jaar een onafhankelijk audit wordt uitgevoerd waarbij de commissie tot Onderzoek van de Rekening aan de raad rapporteert.
  - e. dat afgezien wordt van de rapportages als beschreven in de regeling en de openbare informatie van het college van burgemeester en wethouders met betrekking tot de door de raad vastgestelde indicatoren wordt weergegeven in een online dashboard.

3. de motie-Bruijn e.a. (17bb4116) 'Aanwijzing risicovol project' als afgedaan te beschouwen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

De voorzitter,

